

УДК 72. 01

А. В. Добрава*асистент кафедри живопису і архітектури КНУБА*

ХУДОЖНЬО - КОМПОЗИЦІЙНІ ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ІНТЕР'ЄРНОГО ЖИВОПІСУ

Анотація: в статті розв'язуються задачі формування нового типу живопису, безпосередньо пов'язаного з архітектурним середовищем, зокрема, з інтер'єром, що потребує нових підходів для створення гармонійних інтер'єрів на основі застосування нових прийомів реалізації інтер'єрного живопису. Наведено схеми створення інтер'єрів невідривно пов'язаних з інтер'єром.

Ключові слова: інтер'єрний живопис, композиційні особливості інтер'єрного живопису.

Одним із засобів формування сучасного інтер'єру є інтер'єрний живопис. Інтер'єрний живопис як специфічне явище уособлює якості художнього монументального твору і одночасно елементу архітектурного середовища – інтер'єру. Для створення гармонійного інтер'єру з органічним включенням інтер'єрного живопису необхідно виявити прийнятні характеристики інтер'єрного живопису. З точки зору масштабу, змісту, композиції, структури, колористики.

Особливість архітектурної форми як художньої категорії полягає в наявності її самоцінності, збереженні емоційно-естетичної виразності, головним чином за рахунок образно-змістовної організації, що зберігає свої якості в історичній протяжності. Цей факт свідчить про наявність стійких умов естетичного формоутворення в архітектурі, наявність усталених компонентів і закономірностей їх взаємодії. Саме це надає можливість аналітичного вивчення, виділення цих компонентів, дозволяє розглянути їх якісні характеристики і визначити основні засоби та прийоми їх композиційної взаємодії в процесі утворення архітектурної форми. Категорію архітектурної форми слід розуміти в широкому значенні як матеріальну реальність, що має суму специфічних складових, які беруть участь у створенні художньої єдності. Професійний метод роботи над образом від загального до конкретного використовує тимчасову диференціацію компонентів від перших простих формальних уявлень до деталізації фрагментів і елементів, тобто від загальної форми до інтер'єру.

Постановка завдання: розробка рекомендацій для реалізації інтер'єрного живопису як активного елементу при створенні гармонійного образу простору.

Аналіз історії інтер'єрного живопису базується на характеристиці основних етапів його розвитку за трьома показниками: тональна насиченість, структура, форма.

Основною темою дослідження є особливості формування інтер'єру, який відповідає основним критеріям призначення даного простору для створення найбільш гармонійного і позитивно стимулюючого ефекту на психіку і відчуття людини за умов конкретно заданого типу діяльності у приміщенні на основі використання накопичених знань у сфері живопису, архітектури, закономірностей формування простору з урахуванням сприйняття інтер'єру в цілому.

Актуальність теми дослідження полягає у необхідності систематизації накопичених знань і розробці конкретних рекомендацій щодо використання композиційних особливостей живопису для створення гармонійного образу інтер'єру та морфології власне живописних зображень в сучасному інтер'єрі. У дослідженні використовуються методи історико - фактологічного аналізу, порівняльний аналіз, експеримент, емпіричний досвід.

З цією метою розроблено власний метод аналізу композиційних особливостей живопису, шляхом поступового спрощення композиції до виведення схематичної моделі, а потім аналіз закономірностей формування з подальшим вдосконаленням композиції у схемі і повернення до первинного виду з встановленими вдосконаленнями композиції.

Опитування, котрі спрямовані на виявлення уподобань і психічного впливу на людей таких композиційних особливостей як колір, форма та жанр живопису, виявлення нейтральних, збуджуючих та заспокійливих поєднань кольорів та форм. Виявлення особливостей живопису в залежності від місця встановлення і перебування.

Використовуючи основні закони формування образу та форми, можна виділити такі основні компоненти інтер'єрного живопису: символіка форми, колір у просторі, передача ритму, руху, передача рівноваги в композиції, світло-тіньові відносини кольорів, психологія кольору в інтер'єрі.

В інтер'єрному живописі на перший план виходить сам твір мистецтва, який задає основний естетичний характер приміщення, створює атмосферу інтер'єру, що відповідає загальним вимогам щодо формування інтер'єру, також індивідуальним, зокрема умовам зорового сприйняття.

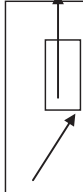
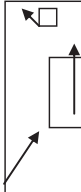
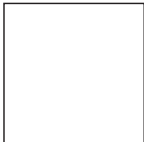

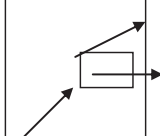
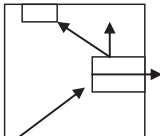

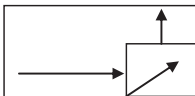
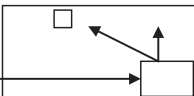
Схема створення інтер'єру з включенням живопису.

(Живопис – простір – характеристики живопису – взаємодія з простором)

Виявлені закономірності поєднання живописних зображень з інтер'єрним простором наведені в таблиці.

Живопис	Формалізація схеми	простір	Характеристика живопису	Взаємодія живопису з простором
			Вертикальна композиція, динаміка, рух	Трансформація простору по вертикалі
			Горизонтальна композиція, монументальність	Трансформація простору з вертикальною орієнтованістю до горизонталі
			Горизонтальна композиція, чітко виражений ритм, кольоровий акцент	Трансформація простору за рахунок ритміки і динаміки акцентних форм
			Горизонтальна композиція, вертикальний ритм	Складна ритміка
			Діагональна композиція, рух по діагоналі і вертикалі	Трансформація простору по діагоналі

Вектор руху зорового сприйняття композиційного простору

Композиційна форма	Вектор руху	Ускладнення вектору руху на одну одиницю	Ускладнений вектор руху
			
			
			

Таким чином, формування інтер'єрного простору з використанням живопису як його органічної складової потребує поглиблення методів формалізації та виявлення аналітичних залежностей між зображенням та інтер'єрним об'єктом, а також між елементами власне живописного поля.

Список використаної літератури

1. Алпатов М. Композиция в живописи. 1940. — с. 34-45.
2. Барышников А. П. Перспектива. 1955. — с. 58-77.
3. Берсенева В. Я., Романова Н. В. Вопросы орнаментации ткани. — М., 1977. с 45- 67.
4. Борисовский Г. Б. Наука. Техника. Искусство. — М., 1969. — с. 63-87.
5. Врунов Н. И. Пропорции античной и средневековой архитектуры.— М., 1935. — с.76-78.
6. Ванслов В. В. Содержание и форма в искусстве.— М., 1956. — с. 56-73.
7. Волков Н. Н. Цвет в живописи. — М., 1965. — с. 32-47.
8. Волков Н. Н. Композиция в живописи. — М., 1977. — с. 24-70.
9. Волкотруб И. Т. Основы художественного конструирования. — К., 1982. 27- 30.
- 10.Короев Ю., Федоров М. Архитектура и особенности зрительного восприятия.1954. — с. 54-88.

Аннотация

В статье решаются задачи формирования нового типа живописи, непосредственно связанного с архитектурной средой, в частности, с интерьером, что требует новых подходов для создания гармоничных интерьеров на основе применения новых приемов реализации интерьерной живописи. Приведены схемы создания интерьеров неотрывно связанных с интерьером.

Ключевые слова: интерьерный живопись, композиционные особенности интерьерного живописи.

Summary

In the article problem of generating new type of painting directly related to the architectural environment, in particular, with an interior that demands new approaches to create a harmonious interior design through the application of new methods of implementing a scheme of interior painting.

Keywords: interior painting, interior painting composite features.